7/8694

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.03-11/2436 24/11 /2005

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.10.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14083 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Türkan MİÇOOĞULLARI'nın "Alfabe öğretimindeki yöntem değişikliğine ilişkin" ilgi yazı eki 7/8694 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin gerekçeler:

a) İlk okumaya-yazmaya başlayan öğrencilerin, kalemi ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri gözlenmektedir. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.

b) Bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olması, soldan sağa doğru yazı yönünü desteklemektedir.

c) Bitişik eğik yazı, geri dönüşlere izin vermemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.

d) Bitişik eğik yazıdaki süreklilik, düşüncedeki süreklilik ile örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir. Böylece yazıda kazanılan bu akıcılık okuma becerisine de yansımaktadır.

e) Dik temel harflerin ardından bitişik eğik yazı harfleri ile yazmaya başlayan öğrenciler, bitişik eğik yazıya geçişte güçlük çekmektedirler. Bu nedenle ilk okuma-yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanmalıdır.

f) Yapılan araştırmalar, öğrencilerin bitişik eğik yazı harflerini yazmada bir problemle karşılaşmadıklarını ve bu yazı türünden zevk aldıklarını göstermektedir.

g) Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olduğundan, onların sanatsal gelişimlerine katkıda bulanmaktadır. Bitişik eğik yazı öğretimi ile resim ve müzik derslerinin öğretimleri arasında ilişki bulunmaktadır.

h) Bitişik eğik yazı alışkanlığı, öğrencilerin diğer yazı karakterleriyle yazılmış metinleri okumalarında problem çıkarmamaktadır. Öğrencilerin, değişik stillerde yazılmış harfleri tanımakta ve okumakta güçlük çekmedikleri deneysel çalışmalarla ispatlanmıştır.

ı) Bitişik eğik yazı, sentez yöntemine uygun olduğundan Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır.

2. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde, ilk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanmaktadır. Anlamlı bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden, hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşılmaktadır. İlk okuma-yazma öğretimi, cümlelere kısa sürede ulaşılacak şekilde düzenlenmektedir. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin faydaları aşağıda verilmektedir.

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 9847 Faks : 418 64 01
e – posta : apk @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.03-11/ / /2005

Konu : Soru Önergesi

a) Türkçe'de her harf bir sesi karşıladığından bu yöntem Türkçe'nin yapısına uygundur.

b) İlk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanması, seslerin birleştirilmesi ile anlamlı heceler, kelimeler oluşturulması ve cümlelere ulaşılması öğrencinin, bilgileri yapılandırmasını kolaylaştırmaktadır. Ses Temelli Cümle Yöntemi, bu yönüyle yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına uygundur.

c) Bu Yöntem; tek tip, belirli kalıplara sıkıştırılmış ve belirli sayıda cümlelerle ilk okuma-yazma öğretimi yerine; çokluluğa ve çeşitliliğe ağırlık vermektedir. Bu nedenle ilk okuma-yazma öğretim sürecinde öğrencilerin çok sayıda ve çeşitli hece, kelime cümlelerle, okuma-yazma öğrenmelerini gerekli kılmaktadır.

d) Öğrencilere sunulan zengin içerik, onların temel düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını ve zekâ alanlarının gelişimine katkı sağlamaktadır.

e) Okuma-yazma öğretiminde ilerleme, kolaydan zora doğru belirli bir sıra içinde yürütülmektedir.

f) İlk okuma-yazma öğrenmeye yeni başlayan öğrencinin dikkat düzeyine uygun bir Yöntem'dir. Ses Temelli Cümle Yöntemi, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin dikkat düzeyinin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

g) Yöntem'in bir gereği olarak ilk okuma-yazma öğretiminde ses, harf, hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sırası izlenmektedir. Bu süreç, öğrencinin cümle kurma ve metin oluşturma becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır.

h) Bu Yöntem'le ilk okuma-yazma öğretiminde, çok sayıda hece, kelime, cümle ve metinlerle çalışılmaktadır. Bu durum öğrencilerin cümleleri ezberlemesini engellemekte; tam tersine, cümleyi anlayarak öğrenmesini gerektirmektedir. Böylece öğrencilerin anlama düzeyleri gelişmektedir.

ı) Öğrencilerin duyduğu ve çıkardığı seslerin bilincine varması sağlanmakta; öğrencilerin dil gelişimine -doğru telâffuz, akıcılık, sesleri ayırt etme ve benzeri- katkıda bulunulmaktadır.

j) Öğrencilerin bütün sesleri öğrenmesi, yazma sürecinde kelimeleri doğru yazmalarını kolaylaştırmaktadır.

k) Öğrenciler yazı ile konuşma arasındaki benzerlikleri görmekte, yazının harflerin birleştirilmesiyle, konuşmanın ise seslerin birleştirilmesiyle yapıldığını anlamaktadır.

l) Öğrencilerin sözlü dilden yazılı dile geçmesini kolaylaştırmaktadır.

3-4. İlk okuma-yazma öğretimine "a" yerine "e" ile başlamanın en önemli nedeni "e" harfinin yazım kolaylığıdır. "e" harfi bir harekette çizilebilir iken, "a" harfi üç harekette çizilmektedir. Yani, harf sıralaması yapılırken, "kolaydan zora doğru" olma ve "anlamlı hece oluşturmaya elverişlilik" hususları dikkate alınmıştır. Türkçe (1-5) Öğretim Programı'nın

EĞİTİME %100 DESTEK ÜCRETSİZ 444 0 632 DANIŞMA HATTI

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 9847 Faks : 418 64 01
e – posta : apk @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/8694

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.03-11/ / /2005

Konu : Soru Önergesi

259'uncu sayfasında "Bu sıralamada Türkçe'nin ses yapısı, harflerin yazım kolaylığı, anlamlı hece ve kelime üretmedeki işleklik dikkate alınmıştır. Ayrıca, bu gruplardaki bazı seslerin (harflerin) yerleri değiştirilerek farklı gruplamalar da yapılabilir. Ancak bu düzenleme Türkçe Öğretim Programı'nın anlayışına, tematik yaklaşıma ve Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne uygun olmalıdır." ibaresi düşülerek, harf sıralaması konusunda uygulayıcılara serbestlik tanımıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EĞİTİME %100 DESTEK
ÜCRETSİZ 444 0 632 DANIŞMA HATTI

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 9847 Faks : 418 64 01
e – posta : apk @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr